

Message Two

Hkristu Gaw Sumsing Hte Seng Nna Uphkang Ai Npu Hta Bungli Gălaw Nga Ai Mădu Hku Nna Anhtē A Săgu Rem Wa, Anhtē A Ban Sa Shăra Hte Nli Gat Ai Wa Rai Nga Ai Lam

Hti na chyumdaw: : Mat.9:20-22, 36 11:28-30, 13:3, 18-23.

I. Hkristu gaw sumsing hte seng nna uphkang ai npu hta bungli gălaw ai lam ni – Mădu a pălawng banbyau nga ai wa hku nna hpaw hpyan hkrum ai. –Mat.9:20-22.

- A. Hkristu a pălawng gaw Mădu a dinghpring ai bungli gălaw ai lam ni hpe shingdaw nna, pălawng banbyau gaw sumsing hte seng ai up hkang nga ai lam hpe shingdaw ai. “Israela kashu kasha ni hpe ning ngu hkang dat mu; shanhte a shu mashi shu masha prat dingsa na ni gaw, tinang a hpun palawng matu gade de na jut a shingman hta sawm tsit ai ri hte banbyau byau na rai ma ai: dai banbyau ni hpe nanhte mu jang, Yehowa tsun matsun dum ai hte hkan shatsup lu myit ga,ngai hkang da mada dum ai hte hkan shatsup lu nna nanhte a Karai Kasang a matu chyoipra nga lu hkra, shing rai galaw na rai myit dai” – Buk.15:38-40.
1. Sumri gaw gyit hkang ai lam hpe shingdaw nna, amut nsam gaw sumsing hte seng ai lam hpe shingdaw ai.
 2. Dai măjaw amut nsam nga ai ri gaw Kărai Kăsang a kăsha ni hku nna anhtē a shămu shămawt hkawm sa ai lam ni gaw tsawm htap ai lam nga ra nna, sumsing hte seng ai up hkang ai lam, shădawn măsat ya ai lam hte hkang zing ya ai lam, up hkang ai lam hte gyit hkang ai lam npu hta nga ra ai lam hpe shingdaw ai.
- B. Pălawng ni gaw shinggyim sat lăwat hta nga ai mai kăja ai lam ni hpe shingdaw ai. Mădu Kărai a pălawng ni gaw Mădu a măsha rudi hta Mădu a hkum tsup ai shămu shămawt ai lam, Mădu a shinggyim mai kăja lam hpring tsup ai lam hpe shingdaw ai rai nga ai.
- C. Mădu Yēsu a shinggyim mai kăja ai lam hta ana shăzim ya ai hpung shingkang (atsam) nga ai. Dai măjaw măchyi nga ai numsha gaw Mădu a pălawng banbyau hpe ahtawk hkra dat ai shălo, Mădu a mai kăja ai lam ni a hpung shingkang (atsam) gaw numsha hpang de dan pru wa ai rai nna, numsha gaw măchyi măkaw mai tsai mat wu ai.
- D. Hkristu a sumsing hte seng ai up hkang hkrum ai gălaw gunhpaai lam ni kaw nna ana shăzim ya ai hpung shingkang (atsam) byin wa ai mai kăja ai lam ni pru wa ai. - Mat.14:36.
- E. Mădu Kărai a pălawng hpe ahtawk hkra ai lam gaw teng sha nga yang Mădu a shinggyim rudi hta Mădu hpe ahtawk hkra ai lam rai nna, dai hta Kărai Kăsang gaw hkum dan dawng ai rai nga ai (Kol.2:9). Dai zawn re ai ahtawk hkra ai a mărang ē Mădu a Kărai hte seng ai hpung shingkang gaw Mădu a shinggyim rudi hpring tsup ai lam kaw nna Mădu hpe ahtawk hkra ai ni a kăta de jăhpring ya ai lam nga ai rai nna, dai gaw numsha a măchyi măkaw mai tsai ai lam byin wa wu ai. (Luk.8:45-48, Heb.12:2a)
- F. Ni kăhtep nmai ai nhtoi hta shănu nga ai Kărai Kăsang gaw Mădu a shinggyim rudi kaw nna numsha a hkye la hkrum ai lam hte kăbu găra lam a mătu Măyam-hkye Mădu hta ahtawk hkra mai ai wa byin wa wu ai.
- G. Kănawng mătep, ahtu hkra ai shăwa măsha ni gaw Măyam-hkye Mădu hpang kaw nna hpa hpe mung nhkap la lu ma ai. Raitim Mădu hpe ahtawk hkra ai wa sha lu la wu ai. (Eng Shăkawn măhkawn 599, daw 2 hte Cho hpe yu u).

II. Mădu Yēsu gaw anhtē ni a săgu rem wa rai nna, anhtē gaw Mădu a săgu ni rai ga ai- Mat.9:36, Esa.40:11, 53:6, Ezk.34:1-5, 11-15.

- A. Mădu gaw tsit lăli ai u-dat shăra ni hku nna, Wēnyi Kărai hpe ban sa shăra hka shi ni hku nna kăbu găra ai lam a shawng nan na ninggam hta bau rem ya let nga ai- Shk.23:1-2, 1Tm.1:19b, Yhn.21:15, 1Thes.2:7, 1Ko.12:13b.
- B. Ninggam (2) hta Mădu gaw anhtē hpe dinghpring ai nmaw lam ntsa su hprang ai hte hkrang nsam gălai shai ai lam a mătu bau rem ya let nga ai. Shk.23:3, Rom.12:2, Yhn.7:38, Rom.8:4.
- C. Ninggam (3) Mădu gaw anhtē hpe hkrung rawt ai Pneumatic Hkristu a myi man hpe hkrum kădup hkam sha lu na mătu măra si ai hkaăraw a shingnip hta ē hkawm sa nga ai aten hta bau rem ya let nga ai. –Shk.23:4, 2Tm.4:22, 2Ko.12:7-10.

- D. Ninggam (4) Mădu gaw anhtē hpe bai hkrung rawt ai Hkristu hpe grau nna sunghtum hkra hte grau nna tsaw dik hkra kăbu găra lu na mătu bau rem ya let nga ai. – Shk.23:5.
1. Mădu Kărai gaw anhtē a gumlau ni a man ē anhtē a mătu sha ku hpe lăjang da ya nga ai- kăji.5a.
 2. Mădu Kărai gaw anhtē a baw hpe namman hte chya ya nna, anhtē a gawm hpe a kăbrat shăngun nga li ai. – Shk.23:5b, Heb.1:9, 1Ko.10:16a, 21.
 3. Shk.23:5 hta anhtē gaw Măsum lăngai Kărai – Kăsha hpe lu sha poi hku nna, Wĕnyi Kărai hpe namman chya ai sau hku nna, Kăwa Kărai hpe shăman chyēju a rudi npawt hku nna – mu lu ga ai.
- E. Ninggam (5) Mădu gaw anhtē hpe Yēhowa a nta hta ē Kărai hte seng ai mai kăja ai lam ni hte tsawra n-gaw nwai ai hpe prat dingnawng kăbu găra lu na mătu măra bau rem ya let nga ai.- kăji.6.
1. Pneumatic Hkristu a asak hte seng ai bau rem ya ai lam npu hta mai kăja ai lam ni hte chyēju n-gaw nwai ai gaw anhtē a asak hkrung lam nhtoi shăgu hta hkan nang na rai nna, anhtē gaw anhtē a nhtoi shăgu hta Yēhowa a nta hta anga nga lu na rai nga ai. –kăji.6.
 - a. *Mai kăja ai lam* gaw Hkristu a chyēju hpe mădi mădun nna, *tsawra n-gaw nwai* ai gaw Kăwa Kărai a tsawra myit hpe mădi mădun let, *hkan sa wa ai lam* gaw Wĕnyi Kărai a kănawn măzum ai lam hpe mădi mădun ai. Dai măjaw Kăsha Kărai a chyeju, Kăwa Kărai a tsawra myit hte Wĕnyi Kărai a kănawn măzum ai lam ni gaw anhtē ni hte arau anga nga ai. – 2Ko.13:14.
 - b. Ninggam hte ninggam lai di let ngut kre hpring tsup ai Măsum Lăngai Kărai hpe kăbu găra ai lam gaw anhtē hpe Kărai Kăsang a nta (Hkristu, Hpung, anhtē a wĕnyi hte Rerusalem măre nnan- Yhn.1:13, 2:21, 1Tm.3:15-16, Eph.2:22, Shr.21:2-3, 22 hta kăbu găra ai lam kăta de, anhtē a ahkrung nga ai nhtoi nlang (Myi man shawng hta, du wa na prat, htani htana prat hta) anhtē anga nga na shăra de shăga woi let nga ai.
 2. Anhtē gaw Kărai Kăsang a nta hta anhtē a asak hkrung nga ai nhtoi nlang hte hta shănu nga na shăra tam la ra nga ai – Shk.27:4-8.
 - a. Kărai Kăsang a tsawm htap ai lam (tsawra awng shărawng hpa) hpe mu măda lu na mătu rai nga ai.-kăji.4a, 8, 2Ko.3:18.
 - b. Kărai Kăsang hpe ga san san na mătu, anhtē a shăni shăgu asak hkrung lam hta yawng măyawng a lam hpe san ding lik na mătu rai nga ai. - Shk.27:5a, 31:20.
 - c. Kărai Kăsang a shingnip shingna npu hta măkawp măga hkrum nna, Kărai Kăsang sum a măkoi shăra hta ē anhtē hkum anhtē măkoi da na mătu rai nga ai –Shk.27:5a, 31:20.
 - d. Kărai Kăsang a mărang ē su hprang shăngun ai lam hte anhtē a baw hpe shărawt hkam na mătu rai nga ai. -27:5b- 6a.
 - e. Kărai Kăsang a hpung shingkang a mătu măra Kărai Kăsang hpang de măhkawn shăkawn ai lam hte shăkawn kungdawn măhkawn ni hte măhkawn măngoi nsen ni hpe nawng jau na mătu rai nga ai – kăji.6b, Heb.13:15, Hhp.2:11.

III. Mădu Yēsu gaw anhtē a bansa shăra rai nga ai.- Mat.11:28-30.

- A. “Hki ba la nna lit li gun ai ni yawng hte e, ngai kaw wa marit; ngai nanhte hpe ban sa shangun na made ai –kăji.28”.
1. Ndai shăra hta mădun da ai hkyi ba ai lam gaw rit kawp tăra a rit kawp ni hte nawku htung lai len hte seng ai rit kawp ni hpe hkan sa na mătu shăkut shăja ra ai a hkyi ba ai lam hpe sha n-ga, kăning re ai bungli hta mi rai rai awng dang lam lu na mătu shăkut shăja ra taw ai a hkyi ba ai lam hpe mung mădi mădun ai. Hkyi ba ai ni yawng gaw găloj mung li la ai lit hpe gun da ma ai.
 2. Ban sa ai lam gaw rit kawp tăra (snr) nawku htung tăra (snr) kăning re ai bungli, lit npu hta mi rai tim hkyi ba ai lam hte lit li ai lam kaw nna shang lawt lu ai sha n-ga, hpirng tsup ai sim sa lam hte hpring tsup ai myit mu myit dik ai lam hpe mung mădi mădun ai rai nga ai.
- B. “Ngai gaw myit sumnung ai hte myit gyip nga nngai rai nna nye a kandang hpe hpai mu, nye a lam sharin la mu: dai rai yang nanhte a myit masin ban sa ai hkrum na malit dai: kaning rai nme law, nye a kandang hpai loi ai hte, nye a lit mung tsang nga li ai,” ngu mu ai.- kăji.29-30.

1. Mădu Kărai a kandang hpe hpai ai lam gaw Kăwa Kărai a ra shărawng lam hpe gunhpai ai lam rai nga ai. Dai gaw kăning re ai bungli ni hte mung tăra shăja da ai lam (snr) up zing hkrum ai lam nre sha, Kăwa Kărai a ra shărawng ai lam a mărang ē nlu nta lau la hkrum ai lam rai nga ai.
2. Mădu Kărai gaw dai zawn re ai asak hkrung lam hpe asak hkrung lai ai rai nna, Kăwa Kărai a ra shărawng ai lam hta lai nna kăga hpa hpe mung ahkyak ntawn wu ai (Yhn.4:34, 5:30, 6:38). Mădu gaw tinang hkum hpe Kăwa Kărai a ra shărawng ai lam de hpring tup ap nawng hkrum wu ai (Mat.26:39, 42), dai măjaw Mădu gaw anhtē hpe Mădu kaw nna shărin la na mătu tsun nga ai rai nga ai.
3. Mădu kaw nna shărin la ai lam gaw Mădu hpe shinggan daw hkan gălaw ai lam nre sha, Mădu a kandang- Kărai Kăsang a ra shărawng ai lam hpe gun hpai ai a mărang ē anhtē a wĕnyi hta Mădu Kărai hpe hkrang bung shăjat na mătu rai nga ai. Kărai Kăsang a ra shărawng lam gaw anhtē hpe kandang măra nna, anhtē a du hpe ndai kandang kăta tawn da nna, Mădu a hkrang bung shăjat ai lam byin wa na mătu rai nga ai- 1Pet.2:21.
4. Mădu Kărai a kandang hpe gunhpai ai lam hte Mădu kaw nna shărin la ai a mărang ē anhtē mu la lu ai ban sa ai lam gaw anhtē a myit măsin a mătu rai nga ai. Dai gaw kăta daw ban sa ai lam rai nna, măbyin măsa hta shinggan daw san san hpe sha tsun nga ai lam nrail nga ai.
5. Mădu Kărai a kandang gaw Kăwa Kărai a ra shărawng lam rai nna, Mădu a lit gaw Kăwa Kărai a ra shărawng ai lam hpe gunhpai ai bungli rai nga ai. Dai zawn re ai kandang gaw gunhpai loi ai lam (mai kăja ai lam, mătsan dum lăma ai lam, si măni ai lam, pri nyem ai lam, shărawng hpa byin ai lam nga nna – yak hkak ai lam, lăja ai lam, grai dai ai lam, hka la ai lam ni hte ningtan shai ai) rai nna, dai zawn re ai lit gaw tsang nna, li ai lam n-nga ai.

IV. Nli gat ai wa gaw Mădu Yĕsu a mau hpa mărai hkum rai nna, gat hkrum ai nli mung Măsum lăngai Kărai a hkum dan dawng ai lam hku nna Mădu Kărai nan rai nga ai. – Mat.13:3, 18-23.

- A. Anhtē gaw nli gat ai wa Hkristu a shingran hpe mu na mătu, Mădu hkum nan hpe asak a nli hku nna shinggyim măbyin kăta de gat hkai ai lam hpe mu ra nga ai. Ndai shingran gaw Mădu Kărai a bai lu la ai lam a myit măsin kă-ang dăju nan rai nga ai, hpa măjaw nga yang Mădu Kărai a myit măsin ra shărawng ai lam hte mătut măhkai nga ai măjaw rai nga ai.
- B. Mădu gaw Mădu a hkrang shaw hkrum ai măsha ni rai nga ai anhtē a kăta de du shang wa lu na mătu măra, Mădu nan hpe anhtē a dat măbyin măsa byin wa na mătu hte anhtē hpe Mădu a dan dawng ai lam byin wa na mătu măra kăyau gum hpawn da ai lădat hta anhtē a asak byin wa na mătu ra shărawng nga lu ai.
- C. Kărai Kăsang a asak hte Hkristu hta ningnan shăngai hkrum ai ni rai nga ai kamsham ai ni gaw Kărai Kăsang a lănu lăhku da ai lămu ga, Kărai Kăsang a hpan ningnan hta Hkristu hpe gălu kăba wa shăngun na mătu hkauna rai nna, dai hku nna mănu dan ai arung arai ni hpe Kărai Kăsang a gawgap ai lam a mătu shăpraw lu na rai nga ai. 1Ko.3:9, 12a.
- D. Chyum laika hku nna gălu kăba ai lam gaw gawgap ai lam hte bung nga ai. Da ndai gaw anhtē a kăta hta Kărai hte seng ai asak a nli kăba wa ai a mărang ē byin pru wa nna, shăra la ai lam nan rai nga ai. -1Yhn.3:9, Kol.2:19, Eph.4:15-16.
- E. Eph.3:17 hta Măsum lăngai Kărai gaw dat măbyin măsa hku nna tinang hkum nan hte arung arai hku nna anhtē kaw nna lăma ma hte gawgap ai bungli hpe gălaw gunhpai na mătu anhtē a kăta de du shang wa ai lam hpaw mădun dan da ai. Da ndai hpe Mat.13 hta nga ai nli gat ai wa a ga shădawn hte hkrang shăpraw mădun da ai.
 1. Mădu Kărai gaw asak a nli hku nna tinang hkum nan hpe ga sau rai nga ai măsha ni a myit măsin kăta de nli gat sai rai nna, dai hku nna Mădu gaw shanhtē hta gălu kăba wa ai lam hte asak hkrung nga ai lam nga nna, shanhtē a kăta hta dan dawng wa lu na rai nga ai –kăji.3.
 2. Nli gaw lămu ga a gasau ni hte kăba wa na mătu ga kăta de gat hkai hkrum wu ai. Măhtai hku nna gun rai gaw nli hte ga sau lăhkawng yan kaw nna dat măbyin măsa ni hte gum hpawn ai lam byin wa ai. – kăji.23.
 3. Anhtē a kăta hta ē Kărai Kăsang hpan tawn da ai ga sau ni nga ai rai nna, dai gaw anhtē ni hta gălu kăba wa na mătu anhtē a kăta de Mădu yu sa wa na lam a mătu hkyen lăjang ai lam hku

nna lawm nga ai rai nga ai. Kārai Kāsang gaw Kārai hte seng ai nli a mātu ga sau hku nna shinggyim myit māsin lawm let shinggyim ga sau hte shinggyim wēnyi hpe hpan da wu ai.- 1Pet.3:4.

4. Asak hta anhtē gālu kāba wa ai shādawn shādang gaw Kārai hte seng ai nli hta mādung nre ai sha, ndai nli hpe anhtē gaw namhpun kāde dāram jaw lu ai a nsta hta mādung nga ai. Nam hpun hpe anhtē law law bang ya māgang nli gaw kāba wa ai lam lāwan māgang rai nna, dai gaw gālu kāba māyet māya ai lam grau nna nga māgang rai nga ai.-Mat.5:3,8.
5. Anhtē gaw anhtē a myit māsin hta, anhtē a rudi māsha hta Kārai hte seng ai nli gālu kāba wa ai lam a mātu hpa ga sau mung nga na nraila nga ai, raitim anhtē a kāta-māsha kāta de n-gun lāpin shāngang hkrum nna, anhtē a wēnyi hpe ahkyak tawn da ai lam hte anhtē a wēnyi hpe shāman shākyang ai lam nga ai rai yang namhpun gaw bang ya ai hkrum na rai nna, Hkristu gaw anhtē a myit māsin ni hta shi a nta gālaw shānu nga lu na rai nga ai.- Eph.3:16-17, Rom.8:6, 1Tm.4:7, mādun-Yda.19.
6. Anhtē gaw asak a nli hku nna Mādu Kārai hpe anhtē a kābu gāra hpa byin wa na mātu anhtē a kāta hta gālu kāba wa ai lam nga shāngun māyu ai rai yang, Mādu Kārai hpang de anhtē ma hkra hpaw da ya nna, anhtē a myit māsin hpe ma hkra hpāran hpāreng shāngun na mātu Mādu hte arau gum hpawn gālaw gunhpa ra na rai nga ai.- Mat.13:3-9, 18-23.
7. Māga mi hta Kārai Kāsang gaw dat mābyin māsa hku nna tinang hkum nan hte anhtē hpe n-gun jaw nga nna, kāga māga mi hta anhtē gaw namhpun hpe shāpraw bang ya nga ai. Ndai lāhkawng yan kaw nna Hkristu hta Kārai Kāsang gaw Mādu a npawt mādung gawgap ai lam – Mādu a nta gawgap ai lam – hpe anhtē a mābyin yawng hta gunhpa ngai rai nga ai.